

управлінських рішень. Такими методами є теорія обмежень; система «точно в строк»; загальне управління якістю;

- розробка форм управлінської звітності, що відповідають запитам зацікавлених користувачів;
- пошук нових джерел інформації для більш точного обґрунтування прийняття управлінських рішень;
- вивчення клієнтської бази, конкурентів, партнерів.

На практиці існують певні шляхи розвитку економічної безпеки підприємства, і в більшості випадків вони стратегічно спрямовані, супроводжують процеси якісних організаційних, інноваційних та інвестиційних змін і створення умов для стабільної та ефективної діяльності.

Література.

1. Прокофьева Е. А., Тер-Акопов С. Г., Обидина Н. Системное исследование экономической безопасности организации. *Economics and management. Published by IASHE London*. 2015. С.84.

2. Єршова Н.Ю. Методичний підхід до формування інформації в системі стратегічного управлінського обліку з метою підвищення економічної безпеки суб'єктів господарювання. *Наук. Вісник Міжн. гуманітарного ун-ту. Серія: Економіка і менеджмент*. 2015. №10. С. 276-280.

УПРАВЛІНСЬКА ЗВІТНІСТЬ ЩОДО ВИТРАТ НА ПЕРСОНАЛ

**Гільорме Т.В., к.е.н., доцент, Єлісєєв Є.Ю., студент,
Дніпровський національний університет
імені Олеся Гончара**

Застосування в практичній діяльності підприємствами розроблених внутрішніх звітів надає можливість всім рівням управління бути забезпеченими інформацією в частині накопичення затрат на оплату праці, розроблення планів щодо її обсягів на наступні звітні періоди, що, в свою чергу, забезпечує зворотній обмін відомостями між підсистемами управління.

Звіт щодо витрат на заробітну плату виробничому персоналу дозволяє здійснювати контроль в частині планової собівартості продукції, а в разі її повної невідповідності управлінський персонал на основі переданих звітів матиме змогу приймати рішення щодо можливого зменшення витрат на оплату праці. Джерела заповнення внутрішньої звітності з витрат на працю виробничому персоналу – це дані первинного обліку.

Своєчасне та систематичне подання внутрішньої звітності в розрізі центрів відповідальності та центрів виникнення витрат на оплату праці надає можливість вплинути управлінцям на оптимізацію собівартості продукції, робіт, послуг. Використовуючи запропоновані форми внутрішніх звітів досягається можливість узагальнення інформації щодо витрат на оплату праці за звітний період та контролю собівартості продукції при оперативному реагуванні управлінського персоналу на зміни, що являються невід’ємною частиною господарського процесу.

Працівники підприємств, крім заробітної плати і премій, можуть одержувати доплати і надбавки, базою обчислення яких є встановлені тарифні ставки (оклади). Основна частина компенсаційних та мотиваційних доплат і надбавок визначається підприємством самостійно і виплачується в межах фактично-наявних коштів. Колективні договори містять інформацію щодо розмірів та умов виплати таких нарахувань. Доплата нараховується за: суміщення професій (посад); справляння обов’язків відсутнього працівника, фахівцям за високі досягнення в праці і значний рівень кваліфікації; доплати, що обумовлені характером виконуваної праці (сезонністю, віддаленістю) і виплачувані за багатозмінний режим праці; доплати за інтенсивність праці робітникам на конвеєрах та лініях; за роботу в нічний час, за роботу зі шкідливими умовами праці.

Система внутрішньої звітності про стан витрат на оплату праці покликана задовольнити інформаційні інтереси сторін соціально-трудових відносин та здійснювати контроль продуктивних і непродуктивних витрат праці та надати інформацію управлінському персоналу для прийняття рішень. Характеристика та призначення розроблених форм внутрішньої звітності наведена в табл. 1.

Таблиця 1

Характеристика запропонованих форм внутрішньої звітності*

№ з/п	Форма внутрішньої звітності	Призначення та характеристика	Результат використання
1.	Звіт щодо витрат на заробітну плату виробничому персоналу	Для управлінських та інформаційних потреб	Задоволення інформаційних потреб управлінського персоналу в частині контролю за собівартістю продукції
2.	Звіт про доплати виробничому персоналу	Для управлінських та інформаційних потреб, для визначення питомої ваги надбавок в структурі собівартості продукції	Оцінка доцільності нарахування доплат з урахуванням впливу на собівартість продукції

*Джерело: авторська розробка

Отже, важлива передумова ефективного управління підприємством – це відповідним чином організований процес формування внутрішньої звітності, яка формується на основних принципах, що, в свою чергу, покликаний забезпечити одержання оперативної та якісної інформації, посилити контрольну функцію обліку.

ОБЛІК КАСОВИХ ОПЕРАЦІЙ ТА ШЛЯХИ ЙОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ.

Горбач П.Є., Довнер О.А., студенти,
Харківський національний технічний університет сільського
господарства імені Петра Василенка*

На будь-якому підприємстві в процесі його діяльності важливим фактором є безперервний рух грошових коштів, тому

---

* Науковий керівник – Накісько О.В., к.е.н., доцент